

Główne cechy Ducha Opus Dei

Duch Opus Dei, obejmuje cztery zasadnicze, ściśle ze sobą związane, aspekty: jedność życia, uświęcenie pracy, Boże synostwo i pobożność doktrynalną.

01-10-2019

Opus Dei jest obecne w Kościele z woli Bożej, aby ożywiać poszukiwanie świętości pośród świata i prowadzić stałe apostołstwo na szeroką skalę. Jego duch obejmuje cztery zasadnicze,

***ściśle ze sobą związane, aspekty:
jedność życia, uświęcenie pracy,
Boże synostwo i pobożność
doktrynalną.***

1. Jedność życia

„Jeden jest Pan, jedna wiara, jeden chrzest”[1], mówi Święty Paweł, opisując rzeczywistość życia chrześcijańskiego. Można by też dodać: życie chrześcijanina jest i powinno być *jednym życiem*, jedynym, jednolitym. Niemniej jednak, ze względu na grzech pierworodny i uczynkowy, człowiek czuje się podzielony i rozbity, nie tylko w swoich relacjach z Bogiem i z bliźnimi, ale też wewnątrz siebie samego. Jezus zdecydowanie ukazuje ludzką skłonność do hipokryzji[2], czyli podwójnego życia. Skłonność do głoszenia pobożnego życia, do ukazywania moralnej prawości, która po prostu nie odpowiada rzeczywistości. Oprócz tego Pan

otwarcie nauczał, że udawanie,
dwulicowość, symulowanie, fałsz —
a wszystko to jest hipokryzją,
brakiem jedności życia — stanowią
ogromną przeszkodę dla
chrześcijańskiego apostołstwa.
Dobrze wiemy, że słabo pociąga życie
osoby mało spójnej. Wielkość
chrześcijańskiego powołania
powiększa, o ile to możliwe,
niebezpieczeństwo uważania samego
siebie za kogoś innego niż za tego,
kim się jest, albo postępowania
odmiennie w stosunku do tego, czym
się jest, podczas gdy w rzeczywistości
jedyną rzeczą, jaką my, ludzie,
możemy ze Świętym Josemarią
powiedzieć, to „*pauper servus et
humilis*” [sługa biedny i pokorny][3].
Poza tym fakt, że wierni Prałatury
żyją z upodobaniem pośród świata,
zanurzeni w skomplikowaną
krzątanicę społeczeństwa, w
sytuacjach bardzo dalekich od
ideału, zaangażowani w taki sam
trud jak ich ziomkowie, w

środowiskach niekiedy mających
mało wspólnego z wiarą
chrześcijańską, wymaga od nich
szczególnego starania, żeby nie dać
się odciągnąć od Pana, ponieważ bez
formacji i bez życia
kontemplacyjnego nie mogliby
zwracać ku Bogu struktur
społecznych ani owoców swojej
pracy.

„Coepit facere et docere — zaczął
Jezus czynić a potem nauczać: ty i ja
winniśmy dawać świadectwo
przykładem, gdyż nie możemy
prowadzić podwójnego życia: nie
możemy uczyć tego, czego nie
praktykujemy. Innymi słowy,
winniśmy uczyć tego, co przynajmniej
staramy się praktykować”[4]. Dlatego
formacja, jaka jest prowadzona w
Opus Dei, będzie prowadzić „do
patrzenia zawsze z
nadprzyrodzonego punktu widzenia –
nie tracenia go – w każdej naszej
działalności. Nie żyjemy podwójnym

życiem, lecz jednością życia, prostą i mocną, w której stapiają się i wzajemnie przenikają wszystkie nasze działania"[5].

Walka o osiągnięcie jedności życia nastawia się, zawsze z łaską Bożą, na dwie sprawy. Po pierwsze, na szczere uznanie, przy pomocy dokonywanego „sumiennie” rachunku sumienia oraz osobistego kierownictwa duchowego, braków spójności i jedności życia. A po drugie, nastawia się na staranie o ich przezwycięzenie, z wytrwałością i z ufnością w łaskę Bożą, ponieważ ostatecznie tylko Bóg jest zdolny na nowo naprawić to, co zniszczył grzech, to, co rozerwała niewierność. Krótko mówiąc, żeby wytrwać w życiu po chrześcijańsku i utrzymać się w łasce Bożej, potrzeba szczerości życia i ufności w Panu.

2. Uświęcenie pracy

Na drugim miejscu jest uświęcenie pracy, *łącznik* uświęcenia pośród świata, na wzór ducha Opus Dei. Poza tym jest to, jak mówił Święty Josemaría, warunek *sine qua non* apostołstwa. Każdy, kto prosi o przyjęcie do Dzieła, wie, że musi dużo pracować z doskonałością ludzką i doskonałością chrześcijańską, do końca swoich dni, żeby umrzeć „*wyciśnięty jak cytryna*”[6]. Poza tym trzeba dobrze pracować, dlatego że Bóg chce, żebyśmy zajmowali się światem, który On sam stworzył[7], żeby prowadzić całe stworzenie ku Niemu[8]. Praca to pierwotne *powołanie* każdego człowieka wezwanego do doskonalenia świata i ofiarowania tego dzieła jako ofiary miłej Boskiemu Majestatowi. Poza tym Ewangelia zauważa, że sam Jezus *bene omnia fecit* [dobrze uczynił wszystko][9].

Z doskonałością ludzką, to znaczy, po pierwsze, przy zachowaniu ładu, intensywności, stałości oraz ducha służby i współpracy z innymi; jednym słowem, z profesjonalizmem.

„Musimy pracować jak najlepszy z kolegów. A jeśli to możliwe, lepiej niż najlepszy z nich. Człowiek, który nie ma zapалу do pracy zawodowej, nie nadaje się dla mnie”[10]. Jako zwyczajni obywatele, bo tym właśnie są wierni Opus Dei, muszą się starać, jeśli chodzi o konkretne zadania zawodowe. To tam będą poszukiwać i odnajdywać osobistą realizację samych siebie. „Jahwe Bóg wziął zatem człowieka i umieścił go w ogrodzie Eden, aby uprawiał go i doglądał”[11], aby przynosił owoce i je doskonalił.

Z drugiej strony zaś pracujemy z doskonałością chrześcijańską, stawiając Boga na pierwszym miejscu, ponieważ powołanie zawodowe jest istotną częścią Bożego

powołania przeznaczonego każdemu człowiekowi na ziemi. Kiedy mowa jest o 'chrześcijańskiej doskonałości', na wzór ducha Opus Dei, rozumie się przez to doskonałość, z jaką ludzkie cnoty wymagane do dobrze wykonanej pracy napełniają się *miłością*, umiłowaniem Boga i bliźniego, kiedy troszczymy się o rzeczy drobne, udzielamy „*porywu wieczności*”[12] wszystkiemu, co mamy w ręku, i robimy to na chwałę Bożą. Istotnie, oczyszczając intencję, trzeba próbować pracować tylko dlatego, żeby Pan był zadowolony z naszej pracy, choćby w oczach świata wydawała się mieć małą wartość, wyrzekając się wewnętrznie wszelkiego ludzkiego uznania: *Deo omnis gloria!* ['cała chwała Bogu!']. W tej walce o postęp dzień po dniu, z wytrwałością, chętnie i niechętnie, wykuwamy z pomocą Pana jedność życia. „*Mierzę skuteczność i wartość dzieł stopniem świętości, jaki przyjmują realizujące je narzędzia. Z*

tą samą siłą, z jaką przedtem zachęcałem was do pracy, do dobrej pracy, bez strachu przed zmęczeniem; z tym samym uporem, zachęcam was teraz do posiadania życia wewnętrznego"[13].

Bezpośrednim owocem jedności życia i uświęconej pracy będzie apostołstwo. „Zasada zawsze jest ta sama: wszystko jest modlitwą, wszystko może i powinno prowadzić nas do Boga, ożywiać nieustannie obcowanie z Nim, od rana do nocy. Każda uczciwa praca może być modlitwą; a wszelka praca, która jest modlitwą, jest apostołstwem. W ten sposób dusza umacnia się w prostej i mocnej jedności życia"[14].

„Apostołstwo jest czymś należącym do natury chrześcijanina: nie jest to coś dodatkowego, przydanego, zewnętrznego wobec jego codziennych zajęć, wobec jego działalności zawodowej. Mówię o tym bez ustanku, od kiedy Pan zechciał, by

powstało Opus Dei! Chodzi o to, by uświęcać codzienną pracę, uświęcać siebie w tej pracy i uświęcać innych poprzez wykonywanie swojego zawodu, każdy we własnym stanie"[15].

„Powtarzam wam to teraz, moje córki i moi synowie: pracujcie w obliczu Boga, bez pożądania ludzkiej chwały. Niektórzy widzą w pracy środek do zdobywania zaszczytów albo uzyskiwania władzy lub bogactwa, które zaspokoją ich osobistą ambicję, albo odczuwania dumy z własnej zdolności do działania. My, dzieci Boże w Opus Dei nie postrzegamy nigdy w naszej pracy zawodowej czegoś związanego z egoizmem, próżnością lub pychą. Widzimy tylko możliwość służenia wszystkim ludziom z miłości do Boga"[16].

3. Synostwo Boże: obecność Boga, pragnienie naśladowania Jezusa Chrystusa, życie w wierze,

pogodne i radosne oddanie Bożej woli

W każdej chwili pracujemy przez
względ na Boga i dla Boga. Jednakże
Bóg, Stwórca nieba i ziemi, Pan i
Sędzia historii, jest naszym Ojcem.
Chodzi o trzeci zasadniczy aspekt
ducha Opus Dei: *Boże synostwo*.
Chrystus, objawiając się przed
ludźmi jako *perfectus Deus, perfectus
homo* [prawdziwy Bóg i prawdziwy
człowiek][17], objawił również, że
Bóg jest w swojej najgłębszej istocie
Ojcem. Wszystkie Jego atrybuty, jeśli
można je tak nazwać, są ojcowskie:
Jego miłość, Jego miłosierdzie, Jego
wierność, Jego sprawiedliwość, Jego
umiłowanie prawdy, i tak dalej.

Konsekwencje Bożego synostwa w
życiu codziennym są liczne. Po
pierwsze, jest to duch ciągłej
modlitwy, przeżywanej z wielką
wolnością, w każdych
okolicznościach, ponieważ wszystko,

co ludzkie, interesuje naszego Ojca Boga. „Można się modlić na tysiące sposobów. Żeby zwracać się do Ojca, dzieci Boże nie potrzebują sztucznych, pedantycznych metod. Miłość jest odkrywczą, przedsiębiorczą; jeżeli kochamy, potrafimy odkryć własne, osobiste drogi prowadzące do ustawicznego dialogu z Panem“[18].

Następnie jest to wielka ufność w Bogu, który nas zna, powołuje nas, przebacza nam, rozumie nas, otóż ta ufność daje nam nieustanną pogodę i radość. „Radość jest nieuniknioną konsekwencją dzieciństwa Bożego, gdyż wiemy, iż nasz Ojciec-Bóg szczególnie nas kocha, przyjmuje nas, pomaga nam i wybacza“[19]. „W godności dzieciństwa Bożego znajdziecie odpoczynek. Bóg jest Ojcem pełnym czułości i nieskończonej miłości. Często w ciągu dnia nazywaj Go Ojcem. Mów do Niego — ty sam, w swoim sercu — że Go kochasz, że Go wielbisz; że czujesz

moc i dumę płynące z tego, że jesteś Jego dzieckiem"[20]. „Synostwo Boże wypełnia całe nasze życie duchowe, uczy nas bowiem obcować z naszym Ojcem Niebieskim, poznawać Go i miłować, a w ten sposób napęłnia nadzieją naszą walkę wewnętrzną i daje nam pełną ufności prostotę małych dzieci. Co więcej, właśnie dlatego, że jesteśmy dziećmi Bożymi, ta rzeczywistość prowadzi nas do kontemplowania z miłością i podziwem wszystkich rzeczy, które wyszły z rąk Boga Ojca Stworzyciela. A w ten sposób jesteśmy kontemplacyjni pośród świata, miłując świat“[21].

Ostatecznie fakt bycia dziećmi Bożymi prowadzi nas do oddawania naszej najlepszej energii rozwijaniu misji Kościoła, w naszym wypadku, apostołstwa, które Kościół powierzył Dziełu, z wdziękiem i wytrwałością, jako czegoś własnego, czegoś należącego do naszej rodziny.

Główną drogą służącą do coraz bardziej świadomego przeżywania Bożego synostwa jest zjednoczenie życia z Chrystusem, Jednorodzonym Synem Ojca, w modlitwie, pracy, apostołstwie. Święty Josemaría charakteryzował przeżywanie Bożego synostwa jako *gorące i szczere pragnienie, delikatne i głębokie zarazem, aby naśladować Jezusa Chrystusa jako Jego bracia, dzieci Boga Ojca, i by być zawsze w obecności Boga. Synostwo, które prowadzi do życia z wiarą w Opatrzność, i które ułatwia spokojne i radosne poddanie się Woli Bożej*[22].

4. Pobożność doktrynalna

Na czwartym i ostatnim miejscu znajduje się *pobożność doktrynalna*. Święty Josemaría nauczał, że pobożność jest najważniejszym ze środków. Człowiek rozmiłowany potrzebuje uprawiać głęboką pobożność. Poza tym, pobożność jest

wybitną cnotą dzieci: „Pobożność wypływająca z dzieciństwa Bożego jest postawą głęboko zakorzenioną w duszy, przenikającą w końcu całą naszą egzystencję. Jest obecna w każdej myśli, każdym pragnieniu, każdym uczuciu”[23].

Jednakże Założyciel Opus Dei podkreślał również, że chodzi o pobożność „doktrynalną”, z naciskiem, że świętość bez doktryny nie jest świętością, jakiej Pan chce dla wiernych Dzieła. „Bóg nas powołał: Boże powołanie, żeby być świętymi. Co zaś należy zrobić, żeby być świętymi? Trzeba być pobożnym i przyswoić doktrynę konieczną do dobrego poznania Jezusa Chrystusa i dzięki temu pokochać Go. Aby dobrze poznać sprawy Boże, konieczna jest pobożność dzieci i pewna doktryna teologów a zobaczycie, jak dobrze nam pójdzie”[24]. W związku z tym, pobożność bez doktryny uczyniłaby życie w bliskości z Jezusem

Chrystusem powierzchownym, zwyczajnie zewnętrznym i sentymentalnym. Konieczne są oba te aspekty równocześnie, bez żadnego zaniedbania: doktryna do karmienia pobożności, pobożność do ożywiania doktryny. Poza tym potrzebujemy tej doktrynalnej pobożności do osiągnięcia jedności życia, żeby uświęcać pracę, żeby żyć jak dzieci Boże. „*Staraj się ciągle doksztalać* — kończy Święty Josemaría — *choćbyś już dawno osiągnął wiek sędziwy*”[25].

P. O'Callaghan

Marzec 2011

Bibliografia podstawowa

I. Jedność życia

ANTONIO ARANDA LOMEÑA, *La logica dell'unità di vita: L'insegnamento di san Josemaría*

Escrivá, w: "Studi cattolici", 48 (2004), ss. 636-644

IGNACIO DE CELAYA URRUTIA,
Unidad de vida y plenitud cristiana,
w: "Scripta Theologica", 13 (1981), ss.
655-674

ALEJANDRO LLANO CIFUENTES,
*Universidad y unidad de vida según el
Beato Josemaría Escrivá*, w:
"Romana", 15 (2000), ss. 112-125

DOMINIQUE LE TOURNEAU, *Las
enseñanzas del Beato Josemaría
Escrivá sobre la unidad de vida*, w:
"Scripta Theologica", 31 (1999), ss.
633-676

II. Synostwo Boże

SAN JOSEMARÍA, *To Chrystus
przechodzi*, 57-66

FERNANDO OCÁRIZ BRAÑA -
IGNACIO DE CELAYA URRUTIA, *Vivir
como hijos de Dios: estudios sobre el*

Beato Josemaría Escrivá, Eunsa, 1993,
wyd. 2

FRANCISCO FERNÁNDEZ CARVAJAL -
PEDRO BETETA LÓPEZ, *Hijos de Dios:
la filiación divina que vivió y predicó
el Beato Josemaría Escrivá*, Palabra,
2003, wyd. 6

JOSÉ LUIS ILLANES MAESTRE,
*Experiencia cristiana y sentido de la
filiación divina en san Josemaría
Escrivá de Balaguer*, "PATH", 7 (2008),
ss. 461-475

III. Uświęcenie pracy

JAN PAWEŁ II, Encyklika *Laborem
exercens*, 14 IX 1981

SAN JOSEMARÍA, *To Chrystus
przechodzi*, 39-56; *Przyjaciele Boga*,
55-72

JOSÉ LUIS ILLANES MAESTRE, *La
santificación del trabajo*, Palabra,
2001, wyd. 10

FERNANDO OCÁRIZ BRAÑA, *El concepto de santificación del trabajo, Naturaleza, gracia y gloria*, Eunsa, 2000, ss. 263-271

IV. Pobożność doktrynalna

MARÍA DEL PILAR RÍO, *Piedad, doctrina y unidad de vida a la luz de las enseñanzas del Beato Josemaría Escrivá*, w: P. O'Callaghan (red.), *Figli di Dio nella Chiesa*, Edusc, 2004, ss. 271-311

[1] Ef 4, 5.

[2] Cfr. Mt 6 i 23.

[3] Św. Josemaría Escrivá, cytowane w: A. VÁZQUEZ DE PRADA, *Założyciel Opus Dei*, t. III, Wydawnictwo M-Księgarnia Św. Jacka, Kraków-Katowice 2006.

[4] Św. Josemaría Escrivá, *Kuźnia*, 694.

[5] Św. Josemaría Escrivá, tekst wzięty z *Listu z 6-V-1945*, 25, cytowany w: A. VÁZQUEZ DE PRADA, *Założyciel Opus Dei*, t. II, Wydawnictwo M-Księgarnia Św. Jacka, Kraków-Katowice 2003.

[6] Św. Josemaría Escrivá, cytowany w: PILAR URBANO, *Człowiek z Villa Tevere*, Bernardinum, Pelplin 2009, str. 333.

[7] Cfr. Rdz 1, 27; 2, 15.

[8] Cfr. J 12, 32.

[9] Mk 7, 37.

[10] Św. Josemaría Escrivá, tekst wzięty z *Listu z 15-X-1948*, 15, cytowany w: A. VÁZQUEZ DE PRADA, *Założyciel Opus Dei*, t. III.

[11] Rdz 2, 15.

[12] Św. Josemaría Escrivá, *Kuźnia*, 917.

[13] Św. Josemaría Escrivá, tekst wzięty z *Listu z 15-X-1948*, 20, cytowany w: E. BURKHART - J. LÓPEZ, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría. Estudio de Teología espiritual*, 3 tomy, Rialp, Madryt 2010 (w druku), t. III, rozdz. IX, część 5.3.

[14] Św. Josemaría Escrivá, *To Chrystus przechodzi*, 10.

[15] Św. Josemaría Escrivá, *To Chrystus przechodzi*, 122.

[16] Św. Josemaría Escrivá, tekst wzięty z *Listu z 15-X-1948*, 18, cytowany w: E. BURKHART - J. LÓPEZ, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría. Estudio de Teología espiritual*, 3 tomy, Rialp, Madryt 2010 (w druku), t. II, rozdz. IV, część 3.2.1.

[17] *Symbol Quicumque*.

[18] Św. Josemaría Escrivá,
Przyjaciele Boga, 255.

[19] Św. Josemaría Escrivá, *Kuźnia*,
332.

[20] Św. Josemaría Escrivá,
Przyjaciele Boga, 150; cfr. *Kuźnia*,
331.

[21] Św. Josemaría Escrivá, *To
Chrystus przechodzi*, 65.

[22] Św. Josemaría Escrivá,
testimonial Mons. Javiera Echevarrí,
Prałata Opus Dei, *Summarium*
sprawy beatyfikacyjnej i
kanonizacyjnej. *Positio super vita et
virtutibus*, Rzym 1988, cytowany w:
A. VÁZQUEZ DE PRADA, *Założyciel
Opus Dei*, t. III.

[23] Św. Josemaría Escrivá,
Przyjaciele Boga, 146.

[24] Cfr. Św. Josemaría Escrivá, *To
Chrystus przechodzi*, 10. Jeśli chodzi o

studium na temat wyrażenia
„pobożność dzieci i pewna doktryna
teologów", cfr. M. P. RÍO, *Piedad,
doctrina y unidad de vida a la luz de
las enseñanzas del Beato Josemaría
Escrivá*, w: A.A. V.V., *La grandeza de
la vida corriente*, cit., vol. V/1, ss.
281-292.

[25] Św. Josemaría Escrivá, *Bruzda*,
538.

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/11-fizjonomia-duchowa-opus-
dei/](https://opusdei.org/pl-pl/article/11-fizjonomia-duchowa-opus-dei/) (19-02-2026)